

de skal være medlem af den pågældende forening, som hr. Tom Behnke henviser til. Det skyldes jo hensyntagen til forsikringstagerne, der skal være sikret i tilfælde af konkurs. Det synes jeg er en god og en rigtig fornuftig bestemmelse.

Høringssvarene kommer selvfølgelig over. Det kan jeg naturligvis bekræfte.

Til fru Margrete Aukens spørgsmål, der jo primært drejede sig om færdselssikkerhedskommissionen, skal jeg blot sige, at færdselssikkerhedskommissionen beskikkes ikke efter valget i dag, men det vil ske i morgen.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det var også det svar, jeg forventede at ministeren ville give vedrørende forsikringsselskaberne, nemlig at det er for at garantere dem, der tegner forsikringerne, at de også er forsikret, hvis firmaet går konkurs eller lignende. Men hvis et eller andet tysk forsikringsselskab er gensidigt forsikret i Tyskland, så er det vel tilstrækkeligt.

Man kan så også diskutere – okay, jeg ved godt, det er helt oppe på EU-niveau – om det i virkeligheden ikke er op til forbrugerne at sikre sig dér, hvor man tegner en forsikring, altså sikre sig, at det er et selskab, der er i stand til at dække, den dag man har brug for pengene. Men okay, både i EU-regi og her i Folketinget ønsker man at være barnepige for befolkningen og holde alle i hånden, og det er så også okay.

Men selv om man ønsker at være det, er det så ikke korrekt, at et sådant udenlandsk selskab nemt kunne være gensidigt forsikret i sit hjemland og dermed opfylde de betingelser, ministeren efterlyser, uden at vi her i Tinget behøver at tvinge dem til at være medlem af en eller anden privat forening?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 101: Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Tilnærmelse af reklamereglerne for TV 2 til udenlandske tv-selskabers vilkår).

Af Helge Sander (V), H.P. Clausen (KF) og Kim Behnke (FP) m.fl.

(Fremsat 13/12 94).

Anden næstformand (Henning Grove):

Da kulturministeren ikke er til stede, skal jeg her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 15.00.

Mødet udsat kl. 14.50.

Mødet genoptaget kl. 15.00

Anden næstformand (Henning Grove):

Da kulturministeren nu er kommet til stede, kan vi genoptage forhandlingerne. Jeg går ud fra, at det er sidste gang, vi skal udsætte mødet af denne grund.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg skal dybt beklage, at jeg ikke var her i salen, da forhandlingerne startede. Fejlen er min og kun min. Det er naturligvis pinligt, og der er ikke nogen undskyldning for det – end ikke den, at jeg var til møde bag ved salen. Jeg skal sige undskyld til formanden og undskyld til de mediepolitiske ordførere, som måtte vente.

Med hensyn til selve substansen i det forslag, som vi behandler i dag, skal jeg indledningsvis rose forslagsstillerne for den grundidé, som lovforslaget er udtryk for, nemlig at vi i en situation, hvor udfordringerne for vore to public service-kanaler stiger dag for dag, må gøre, hvad vi kan for at sikre deres fortsatte eksistens, og diskutere, hvad public service er. Den globale udfordring er her allerede, og det går hurtigt, hvis nogen ikke skulle have fået øje på det.

Specielt TV 2, som først og fremmest lever af reklameindtægter, kan komme til diskussion.

Hvis vi fortsat vil opretholde TV 2 som reklamefinansieret, vil det være nødvendigt at give konkurrencevilkår, der svarer til et ekstremt kommercielt marked, som debatten om dette forslag lægger op til. Den debat hilser jeg velkommen.

Når regeringen imidlertid ikke kan gå ind for selve lovforslaget, skyldes det flere ting. Den væsentligste grund er, at den licensaftale, som den daværende regering og SF indgik i september 1993, indeholder et punkt, som forpligter aftaleparterne til senest i 1995, dvs. dette år, at indlede drøftelser om det fremtidige elektroniske medielandskab og herunder bl.a. »antallet af landsdækkende kanaler og deres finansiering« samt »TV 2's struktur«.

Disse drøftelser vil blive påbegyndt i den allernærmeste fremtid, og det vil derfor være forkert at foregribe resultatet ved allerede nu at ændre på enkelte væsentlige forudsætninger.

En anden grund til, at regeringen ikke kan medvirke til forslagens gennemførelse, er, at det jo kun er få år siden, V og K sammen med de nuværende regeringspartier blev enige om, at der skulle gælde de samme reklameregler for alle former for dansk reklame-tv. Jeg vil medgive, at dansk satellit-tv ikke spiller den store rolle lige nu, men for så vidt angår lokal-tv, er der jo netop igangsat en bred offentlig debat om de fremtidige vilkår baseret på Per Jauerts og Ole Prehns rapport her fra januar måned, og lad os nu trække vejret og afvente resultatet af debatterne, både debatten om Ole Prehn-rapporten og den kommende debat om medielandskabet, før vi træffer endelige politiske beslutninger med vidtrækkende konsekvenser.

Endelig har jeg lyst til at kommentere et enkelt punkt i lovforslaget. Så vidt jeg har forstået det, skal en afvisning af en reklame kunne ankes til Reklamenævnet; det kan jo så være godt nok. Forestiller forslagsstillerne sig virkelig, at den frihed til at sige nej til at bringe bestemte reklamer eller annoncer, som både tv og den trykte presse har i dag, skulle tilsidesættes for TV 2's vedkommende? Det vil regeringen i hvert fald under ingen omstændigheder være med til.

På denne baggrund må jeg på regeringens vegne afvise forslaget, men hilse debatten velkommen.

Søren Hansen (S):

De, som i sin tid forudsagde, at vi ved at sige ja til at lade TV 2 reklamefinansiere ville bringe os ind på en glidebane, viste sig at have ret.

Nu har de fleste glidebaner det jo med at være glatte. Det er denne glidebane også, og den er ikke bare glat, den er tilsyneladende også længere end de glidebaner, jeg brugte som barn.

VKZ's forslag går ud på, at vi skal tage endnu en tur på denne her glidebane. Det er jo hver gang begrundet – nogle vil oven i købet mene velbegrundet – og denne gang hedder begrundelsen, at vi må sikre, at TV 2 kan klare sig i konkurrencen med udenlandske tv-stationer, herunder TV 3's, indsats på området.

Her er tale om et TV 3, som sender, påstås det i hvert fald, fra en adresse i England specifikt til det danske område, og det gør man så uden at respektere de regler, som den nation, hvortil man sender sine programmer, har opstillet for sine reklamer.

I den situation er der naturligvis flere veje at gå. Man kan give op og sige: Jamen så må vi altså give efter og sige: Godt, så kan I på TV 2 gøre, som man kan på det internationale område, som TV 3 gør. Det er naturligvis den hurtigste vej. Det er også den nemmeste vej; den er der ikke så mange ben i. Og det er altså den vej, man åbenbart har valgt at gå. En anden vej ville være at prøve at få de regler, som et flertal her i huset har sat for reklamer, respekteret også af stationer, som sender til os udefra.

Som sagt, VKZ' vej er den nemmeste, det erkender jeg; men er det også den bedste?

Jeg henviser til den dom, som er faldet for nogen tid siden om en tv-sender i Luxembourg, der sendte specifikt til Holland. Her fik man dom for, at den pågældende sender måtte respektere ikke bare EU's reklamebetingelser, men også Hollands reklamebetingelser.

EU's direktiv om reklamer i tv kræver mig bekendt ikke, at f.eks. TV 3 respekterer de danske regler; men kunne vi ikke prøve? Det er altså det, der skal være humlen i mit forslag her: Kunne vi ikke prøve at få indført en regel om, at man skal respektere det pågældende lands regler, hvis man sender til et specifikt landområde, som der er tale om her?

Så meget desto mere, som vi jo, når det drejer sig om EU's kulturpolitik, har fået knæsat det princip, at kulturpolitikken er et nationalt anliggende.

Sådan burde det være, og det synes jeg der kan være grund til at gøre et forsøg på at nå. EU er jo også blevet ændret. Der er kommet et par nye lande med i EU. Situationen er ændret, og vi har fået dommen i Luxembourg. Jeg synes i hvert fald, at man skal prøve ad den vej, som, det erkender jeg, er lidt mere besværlig, men som måske slet ikke er så tosset endda.

Lovforslaget opererer med at fjerne eller i hvert fald afgørende reducere det skot, som findes mellem reklameselskabet og TV 2. Som bekendt er det ikke særlig godt at bede ræven om at vogte gæs – i hvert fald kan det være temmelig katastrofalt for gåsen – og det synes jeg er det, der er indeholdt i dette her forslag; så heller ikke den del synes vi er alt for god.

Vi vil hellere være med til at strø lidt grus på den i forvejen lidt glatte og lidt lange glidebane, så den ikke bliver endnu længere og endnu mere glat at bevæge sig på.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det kommer selvfølgelig ikke som nogen overraskelse, at Socialdemokratiets ordfører, hr. Søren Hansen, mener – sådan forstod jeg det – at vi skal indføre et forbud mod at overtræde regler. De regler, der er indført, skal jo pr. definition overholdes.

Hr. Søren Hansen er bare oppe imod kræfter, som hverken det danske Socialdemokrati eller det danske Folketing kan stille noget op over for, fordi radiobølger, tv-signaler, er æterbårne, og de er fuldstændig frit tilgængelige. Man kan selvfølgelig indføre samme regler, som gjaldt, før vi i Fremskridtspartiet fremprovokerede en lovændring. Man kan forbyde danskerne at have en parabol, så de kan modtage. Men lige så vel som vi i dag på radioudstyr kan tune ind og lytte til radiosignaler fra hele verden, uanset om de overholder danske radiospretningsregler eller ej, kan vi altså også med fjernsyn og satellitmodtagere tune ind på alverdens tv-stationer.

Hvis hr. Søren Hansen forestiller sig, at vi skulle få en dom for, at man ikke længere må sende TV 3-signalerne fra England, ja, så flytter man jo bare senderen til Isle of Man, og derefter flytter man den til næste station. I vore dage kan den for den sags skyld stå i Hong Kong, uden at det behøver at give anledning til tekniske problemer. Det kan teknisk lade sig gøre, og derfor er det en kamp mod vejrmøller.

I stedet for bør vi indrette det sådan, at de danske tv-stationer, vi har – i dette tilfælde primært TV 2 – får samme mulighed, frem for at vi skubber et marked fra os.

Endelig synes jeg også, at hr. Søren Hansen er lidt langt ude i sin argumentation, når det hedder sig, at vi i stedet for at give frihed bare skal indføre nogle flere forbud. Vi skal jo huske på, at vi har et statsejet selskab, TeleDanmark, som oven i købet er medejer af de satellitter, der transmitterer disse her signaler.

(Kort bemærkning).

H.P. Clausen (KF):

En gang imellem er det ganske behageligt og morsomt og hyggeligt at høre ekkoer, og jeg synes, at dele af hr. Søren Hansens indlæg her ekkoede toner og synspunkter, som rækker helt tilbage til begyndelsen af 1980'erne og i hvert fald til 1986, da vi indførte reklamefjernsyn herhjemme med TV 2. Det synes jeg egentlig er ganske nostalgisk og hyggeligt, men også en lille smule udtryk for mangel på meddrift i den udvikling, som allerede dengang var til at forudse.

Nu vil jeg sige til hr. Søren Hansen, at det er jo sådan med glidebaner, at det er kun glidebaner, hvis friktionen bliver meget lille, og det afhænger også af, hvilket fodtøj man har på, og hvordan man overhovedet gererer sig på glidebanen.

Vi opstillede ikke nogen glidebane i 1986, da vi åbnede muligheden for reklamefinansiering af tv-udsendelser, specielt jo med loven om TV 2, men vi satte en udvikling i gang, som var uomgængelig. Man kommer til – det er jeg meget sikker på – at ligne Bambi på isen, hvis man ikke gør sit fodtøj i orden til banen. Vi håbede dengang, at Socialdemokratiet også ville komme ind på den rigtige udviklingsretning, den rigtige bane – ikke glidebane, men den bane, som nu engang er den, vi må operere på, og som det har vist sig at vi skal operere på på dette område.

Så pas på fodtøjet! Det er det, der afgør, om det er en glidebane eller det ikke er en glidebane.

(Kort bemærkning).

Søren Hansen (S):

Hr. Kim Behnke hæfter sig ved, at TV 2 bør have samme muligheder som andre. Jeg er nu ganske tilfreds med, at der har været nogle medfor-slagsstillere, som åbenbart har holdt Fremskridtspartiet lidt i skøderne og sikret det med fodtøjet til bambien; for det er der jo ikke tale om. Der er jo ikke tale om, at man vil sikre de samme muligheder. Man går en bid af vejen, man går et stykke ud ad glidebanen, men man går ikke til yderligheder.

Der er grund til at hilse med tilfredshed, at man altså ikke går flere skridt end det, der er foreslået her, men jeg synes, det er for langt at gå. Jeg synes som sagt, at man bør overveje, om der kunne være andre muligheder for at opnå en rimelig ordning på dette felt. Det er muligt, at det ikke rigtig kan lade sig gøre, men jeg synes,

at det er for meget bare at overgive sig på forhånd.

Ja, det kan såmænd godt være, at det lyder som en gammel røst, men historiske erfaringer er det nu heller ikke så tosset at have med sig, specielt ikke i kulturpolitikken.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg hæftede mig også ved, ligesom hr. Søren Hansen, at hr. Kim Behnke sagde, at man skulle give samme muligheder. Derfor vil jeg spørge – og det kan hr. H.P. Clausen måske også komme ind på nu – om det forslag, man har lagt frem her, som jo netop ikke åbner de samme muligheder, bare er et skridt på glidebanen, og om man i virkeligheden hellere ville give de samme muligheder. Er det kun Fremskridtspartiet, der vil give nøjagtig de samme muligheder?

Det synes jeg var rart at få ind i diskussionen. Er dette her et taktisk forslag, hvor man tænker ved sig selv: Det kan de da nok ikke sige nej til? Og når der så er gået et stykke tid – et par år plejer det at være i denne her forbindelse – kommer man så med et andet forslag, og så må de give lidt mere? Er det her bare en begyndelse til at gå videre ad den bane, eller mener forslagsstillerne, at det her er det, man vil, og så er det ikke nødvendigt at gå længere?

H.P. Clausen (KF):

Jeg hørte naturligvis med stor interesse og også med tilfredshed ministerens indledende tak til os forslagsstillere for at have fremsat forslaget og dermed startet en, forstod jeg på ministeren, også efter hendes mening nødvendig debat, som vi nu skal have ført – også frem til et resultat – på dette område. Det var jeg meget tilfreds med.

Jeg anede desværre nogle nuanceforskelle mellem de bemærkninger og den formulering, som hr. Søren Hansen i hvert fald gav sin afsluttende forsigtige bemærkning om, at der nok alligevel var nogle ting, vi skulle have drøftet på dette område. Jeg håber, at disse nuanceforskelle ikke dækker over alt for dybe forskelle i opfattelsen.

Jeg opfattede ministerens bemærkninger som en understregning af, at vi er på rette vej med det forslag, vi her har fremsat. På den anden side er jeg ikke overrasket over, at ministeren afviser forslaget med henvisning til licensforliget mellem den daværende regering og SF, som jo blev indgået i 1993. Det er netop de alt for lange og snævre bindinger i den aftale, der har gjort det nødvendigt for os nu at fremsætte det forslag, som vi behandler i dag.

Inden vi opgav at være med i aftalen – og vi er stadig væk glade for, at vi stod af dengang – havde vi tydeligt peget på, at TV 2's reklamerregler måtte liberaliseres, fordi det er klart urimeligt at svække TV 2's position i forhold til de øvrige reklamebærende tv-stationer, der sender til det danske publikum og samler reklamepenge op på det danske marked.

Konkurrencen er jo i højeste grad skærpet siden da. Dette forår starter Kinnevik-konceren, der jo ejer TV 3, yderligere to dansksprogede tv-kanaler, der vil være meget attraktive for danske annoncører. Det er på høje tid, at TV 2's situation på markedet styrkes.

Men da vi ved – og nu får jeg mulighed for også at kommentere hr. Aage Frandsens korte bemærkning – hvor mange følelser der hidtil har blokeret og altså stadig ekkoer i debatten om disse ting, har vi bevidst formuleret forslaget meget moderat i forhold til de regler, der gælder for de fleste europæiske tv-stationer, og som vi jo må indrette os på er virkeligheden for dem, som det danske publikum frit kan rette deres antenner imod.

Vi har gjort det i håb om, at man seriøst vil gå ind i denne problematik. Så jeg kan sige til hr. Aage Frandsen, at det, vi gør, er sådan set ikke, at vi tager et skridt ad en glidebane – for vi føler ikke, at vi er inde på nogen glidebane – men at vi tager dem, som endnu er usikre på benene, i hånden på den bane, som er realiteternes bane i tv-politikken; og det er noget ganske andet.

Vi vil i princippet gerne gå videre, for vi tror ikke, det kan holde i det lange løb, at vi har særregler, kuvøseregler, omkring de danske vilkår, som må ses i forhold til de realiteter, som nu engang eksisterer på dette område.

Jeg tolker nogle af ministerens bemærkninger som en vis lyst til det samme, fordi vi nu engang ikke kan blive ved med at lægge lap på lap hele tiden, at lægge sandsække ud for en bølge, som alligevel trænger igennem.

Vi vil da også gerne, som det antydningvis lå i ministerens bemærkninger, udvide lovgivningen til at omfatte alle æterbårne reklamer, også uden for TV 2. Vi har valgt at gå ind på TV 2 for at holde os til noget, som vi håbede kunne give et resultat af debatten.

Når vi har indført en klagemulighed, som ministeren var inde på, for dem, der får afvist reklamer, er det naturligvis, fordi vi med den forsigtighed, vi altså har udvist med hensyn til lovforslagets indhold i det hele taget, trods alt stadig har nogle lovmæssige begrænsninger, som kan fortolkes – og skal fortolkes – og så

skylder vi også annoncørerne en hurtig afgørelse af en afvisning, der bygger på de restriktioner, vi stadig har opretholdt.

Men hvis ministeren vil gå videre på dette område – sådan hørte jeg hendes bemærkning – skal det ikke komme an på os. Hvis frihedsgraderne skal yderligere udvides, og hvis ministeren vil være med til at drøfte det, skal vi nok være på banen, som vi altså ikke føler er glat, men er et passende dansegulv til en lille runddans om disse ting.

Det afgørende er, at vi nu får taget fat på de problemer, som lovforslaget retter sig imod. Det haster, og jeg håber, at ministerens venlige modtagelse hurtigt vil udmøntes i den handling, som hun også sagde nu stod for døren.

Aage Frandsen (SF):

Da Folketinget i 1986 vedtog at oprette et delvis reklamefinansieret TV 2, blev det fra reklame til hængernes side sagt, at vi ikke får amerikanske tilstande. Jeg vil heller ikke påstå, at vi har fået amerikanske tilstande, men det, vi har fået, er et evigt pres for at lempe reglerne i forhold til dem, der blev vedtaget dengang. Vi regnede også med, at vi ville få det pres, som hr. Søren Hansen allerede har været inde på. Vi fik lempet reglerne i 1989, 1990 og 1992, både for lokal-tv og for TV 2's vedkommende.

Argumentet for, at lokal-tv skulle have lempede regler, har været, at forbudet alligevel ikke kunne overholdes, og så måtte man hellere ophæve forbudet. Hvis vi i øvrigt brugte det argument, f.eks. i færdselslovgivning og straffelovgivning, kom vi nok lidt langt ud.

Når det drejer sig om TV 2, har argumentationen været, at der var et TV 3, som tog reklameindtægterne. Her var det også værd at bemærke, at hr. H.P. Clausen refererede til det, som TV 3 lægger op til nu: to nye kanaler, nemlig et TV 6, som er rettet mod husmødre, og et ZTV, som er rettet mod de unge, og hvad så? Så vil man sige, at nu må TV 2 også kunne matche det. Og sådan vil det blive ved, medmindre vi på et eller andet tidspunkt siger: Vi har altså en mening, og den vil vi prøve at slå for.

Det, som vi i denne her forbindelse kan konstatere, er altså, at der er nogle, der mener, man hele tiden skal følge de ønsker, der kommer fra store annoncører og reklamebranchen, og at de frit skal kunne annoncere.

Vi er ikke interesseret i at være bydreng for dem. Det er efter vor opfattelse uetisk, at der for at kunne få et budskab ud igennem tv/radio skal være bestemte reklamer – og det kan være

børnelegetøj, vaskepulver eller, som forslagsstillerne nu også lægger op til, øl, vin og håndkøbsmedicin – der betaler. Det er annoncerne for de produkter, der skal betale, at man kan få et budskab ud.

Vi mener ikke, der er brug for lempelser, tværtimod. Vi synes, det er forkert, at danskere, der gerne vil se TV 2, skal belemres med reklamer for øl, vin og håndkøbsmedicin. Vi mener ikke, der er brug for, at folk skal forbruge mere håndkøbsmedicin, og det er det, som bliver konsekvensen.

Jeg mener, at man i stedet for at se det her som et rent økonomisk spørgsmål om, hvordan man kan finansiere nogle tv-kanaler, også skal se på det ud fra nogle sundhedsmæssige betragtninger: Er der brug for, at flere danskere skal købe håndkøbsmedicin, hvilket er konsekvensen af det her? Det mener vi ikke der er brug for.

Vi synes også, det er uetisk, når man direkte ved reklamer eller indirekte ved sponsoring søger at påvirke børn ved at lægge bestemte reklamer ind tæt på børneudsendelser. Det er grundlæggende uetisk – et spørgsmål om, hvilke holdninger man har til disse her ting – at man prøver på at belemre børn med nogle forestillinger om, at de også skal have netop det legetøj. Det synes jeg også er værd at diskutere i stedet for bare at sige: De andre gør det, og så er vi også nødt til at gøre det.

Jeg ved jo, at forslagsstillerne i andre sammenhænge taler om brugerbetaling for de ydelser, man får. Her synes vi egentlig, man skal indføre brugerbetaling for de ydelser, man får, gennem licensbetaling eller på anden vis, således at man betaler for den ydelse, man får, i stedet for at man skal betale for ydelserne, når man køber øl og vin, eller hvad man nu ellers køber. Det er en mærkelig måde at have brugerbetaling på i det her tilfælde.

Vi mener, det er farligt, at man hele tiden lægger sig op ad, hvad TV 3 gør – for det er dér, konkurrencen er, det er ikke generelt. Det er ikke fra alle de dér satellitdrevne kanaler, konkurrencen nogen sinde vil komme, det er fra de dansksprogede. Derfor mener vi, at man i stedet for alene at diskutere, om man skal udvide – og det har man selvfølgelig ret til at diskutere – også skulle diskutere, om vi ikke kan opstille regler for dansksprogede kanaler, selv om de sender udefra. Og her synes vi, at det responsum, som er udarbejdet af professor, dr. jur. Erik Verlauf, er interessant.

Man kan så spørge forslagsstillerne, om de også vil gå ind i den problematik af hensyn til ligestillingen mellem de dansksprogede kanaler. Eller er man så optaget af det med reklamer, at begrundelsen om ligestilling bare er et middel til at fremme synspunktet?

Vi synes, det er interessant, og håber, at Danmark også vil prøve det af. I den forbindelse mener vi, at da der her er tale om noget, der er grænseoverskridende, er det nødvendigt at få diskussionen i en international sammenhæng, altså også i EU-sammenhæng. Derfor har SF i Europaudvalget støttet, at EU skulle fastlægge regler om tobaksreklamer, fordi de er grænseoverskridende.

Vi mener altså for det første, at man godt kunne gøre noget fra dansk side omkring TV 3, og for det andet, at man skal bruge de internationale organer, som er til rådighed.

(Kort bemærkning).

H.P. Clausen (KF):

Jeg kunne ikke lade være med under hr. Aage Frandsens indlæg at undre mig lidt over, hvordan hr. Aage Frandsen klarer sig ved den daglige avislæsning. Har han mon nogen til at blænde alle annoncerne af, inden han læser teksterne, og inden han lader sine børn læse børnesiderne?

Det, der grundlæggende er tale om for os og hele tiden har været tale om for os, er at afmystificere de elektroniske medier og betragte dem som medier på linie med alle andre medier, som jo er reklamebærende i vort samfund og i vor sammenhæng i det hele taget. Det er det afgørende, og det er udgangspunktet for den tankegang, som vi står for.

Jeg kan da godt svare nej på det konkrete spørgsmål om, hvorvidt vi vil gå en helt anden vej og arbejde for, at de reklameregler, som vi har, skulle anvendes af andre, når de henvender sig til danskere. Det er igen et spørgsmål om, hvorfor der skulle gælde noget specielt på tv- og radioområdet med hensyn til reklamer. Skulle vi så også gå til udenlandske tidsskrifter og udenlandske aviser, som måske har andre regler, end vi har, og sige, at dem vil vi ikke have ind i landet, for dem kan danskerne ikke tåle at se? Vi må acceptere – både kulturelt, handelsmæssigt og mediemæssigt – det internationale samfund, vi lever i. Det er ikke noget med tilpasning; det er udtryk for, hvordan vilkårene nu engang er.

Det, vi foreslår, er egentlig kun, at der nu også må reklameres i den del af reklamemarkedet, som jo i og for sig kun er en delmængde, nemlig tv-reklamen, for varer, som man alle andre steder må reklamere for, og som står på hylderne i forretningerne ved siden af andre varer, som der godt må reklameres for. Man har jo disse reklamer i DSB's busser og tog og alle mulige andre steder, i dagblade osv.; hvorfor skal de så holdes ude fra tv? Hvorfor skulle danskerne være mere sårbare på tv-området?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Man kan godt sige, at man vil afmystificere alt det med reklame i de elektroniske medier, men det bliver reklameeffekten jo ikke mindre af. Det er jo derfor, man satser så meget på det område: det er, fordi man ved, at det har en fantastisk effekt.

Der er jo ikke tvivl om, at reklamer, der retter sig mod børn, og som ligger i tilknytning til børneudsendelser eller udsendes som direkte sponsorerede små indslag – ikke direkte, for det må de ikke være, men de er det alligevel indirekte – har en fantastisk effekt i forhold til, at man reklamerer i aviserne, alene af den grund, at der er nogle børn i de mindre aldersklasser, der ikke kan læse.

Vi har ikke foreslået, at man skal have forbud imod dem, men jeg sagde, at det er uetisk. Den måde, hvorpå reklamebranchen satser på at få solgt varerne, er uetisk. Der var netop også tale om en fantastisk stigning i reklamesalget på det område i år, fordi man ved, at der er et publikum, som man tror man kan få som indirekte købere. Det er derfor, jeg anfører disse bemærkninger. Man kan ikke bare sige: Vi er ligeglade med det. Det, man siger, er: Det er markedet, der bestemmer, man har ingen moral, man har ingen etik, ingen holdning til det selv.

Det betyder jo ikke, at vi vil lave forbud imod det. Vi siger bare, at man ikke skal gå videre i forhold til de regler, som gælder i dag. Når man går videre i retning af at sige, at nu skal der også være tv-reklamer for håndkøbsmedicin, så forstår jeg det ikke. Har man ingen holdning fra forslagsstillerens side til, om håndkøbsmedicin er noget, vi skal have solgt noget mere eller noget mindre af? Har man ingen holdning til det selv? Er det bare markedet, der skal bestemme det? Vi synes altså, det er forfærdeligt, hvis man kommer for langt i den retning.

Vi synes også, at de danske medier skal have ordentlige vilkår, og vi skal nok – som en konsekvens af licensforliget – i samarbejde med regeringspartierne sørge for, at TV 1 og TV 2 får ordentlige vilkår. Men det betyder ikke, at reklamereglerne skal lempes.

Kim Behnke (FP):

Jeg vil først glæde mig over, at ministeren i sin tale tilkendegav, at der også er noget, der hedder lokalradio og lokal-tv, og at deres reklameforhold bestemt også skal ses i sammenhæng med lempelser af reklamerne i TV 2. Det er rigtigt set af ministeren, og jeg håber, at det synspunkt vil gøre sig gældende under de forhandlinger, der skal være på et tidspunkt, for det er meget vigtigt, at vi ikke glemmer de lokale medier; de har en meget stor betydning. Særlig i disse år, hvor antallet af dagblade bliver reduceret, giver det mulighed for, at der kan foregå en lokal debat.

Når de ikke er taget med i dette forslag, skyldes det flere ting, men primært at dette forslag om TV 2-reklamers organisering osv. er et hjørne for sig, som ikke har så meget at gøre med lokalradio og lokal-tv; men de andre medier skal selvfølgelig tages med.

Jeg havde egentlig forestillet mig, at vi i dag mere skulle tale om fremtiden end om fortiden, men specielt ordførerne for Socialdemokratiet og SF hænger jo fuldstændig fast i fortiden. Det er nøjagtig den samme argumentation som den, der blev brugt for ganske mange år siden. Det var dengang, hvor man fra Folketingets talerstol hævdede, at Danmark godt kunne være en lille, isoleret ø i det store verdenshav, hvor man ikke ønskede, at den danske befolkning skulle belemres med sådan noget fælt noget som reklamer.

Det er udtryk for en formynderisk holdning at hævde – som også hr. Aage Frandsen gør det – at vi i Folketinget ved, hvad folk har godt af. Nej, vi gør ikke! Og vi skal ikke pådutte den danske befolkning bestemte holdninger over for reklamer. Folk har frihed til at se reklamerne, og folk har frihed til at slukke for reklamerne eller blade forbi dem, hvis det er trykte reklamer.

I forbindelse med, at det er blevet sagt, at når nu en lov ikke er til at overholde, kan man lige så godt ophæve den, spørger hr. Aage Frandsen: Hvad så med straffeloven og færdselsloven osv.? Men der er jo uægtelig forskel på, at man sender en reklame i en TV 2-blok, og at man

begår drab: Der er ingen mennesker, der lider overlast, fordi der bliver bragt reklamer for et produkt, men der er uægtelig mange mennesker, der ville lide overlast, hvis ikke vi havde bestemmelserne i færdselsloven eller i straffeloven.

Hr. Aage Frandsen siger også, at hvis man er tilhænger af brugerbetaling, kan man bare bruge licens. Men forskellen på licens og brugerbetaling er, at der i licens er et element af tvang: Man kan ikke frabede sig at betale licens, hvis man ikke ønsker at se Danmarks Radios og TV 2's udsendelser; man er tvangsindlagt til at betale licensen. Hvorimod der gør sig det gældende ved brugerbetaling, at hvis man ikke efterspørger det pågældende produkt, slipper man selvfølgelig også for betalingen. Dér ved jeg godt, at man på venstrefløjen har nogle solidaritetsbetragtninger om, at vi alle sammen må være fælles om betalingen osv.

Men som sagt synes jeg, at vi i dag hellere skulle have talt om fremtiden, og det vil jeg bruge det sidste par minutter til, for den fremtid, der ligger foran os, er vel at mærke en fremtid, hvor det statsejede Tele Danmark har købt aktier i den svenske Kinnevikkoncern – som i øvrigt ejer TV 3 – og går sammen med den om fælles satellitter, hvorfra der er planer om at der skal distribueres ganske mange kanaler, også nordisksprogede kanaler, herunder dansksprogede. Og hvis ikke vi tillader, at det danske TV 2 allerede på nuværende tidspunkt kan forberede sig på den konkurrencesituation, har vi altså gjort TV 2 en bjørnetjeneste.

Forslaget indeholder en række forskellige forbedringer for TV 2, men har selvfølgelig primært det formål, at de reklameregler, der gælder for TV 2, skal moderniseres. Der er jo tale om, at man blot lader TV 2 få lov til at bringe de samme reklamer, som næsten de samme mennesker i øvrigt kan se på TV 3, uden at de pågældende mennesker tager påviselig skade af det.

Formålet er ikke, at folk skal købe hovedpinepiller, eller at folk skal købe øl af et bestemt mærke; men hr. Aage Frandsen ser bort fra, at der selvfølgelig er en grund til, at man reklamerer, og den er, at man ønsker at afsætte sine varer. Og så længe det er tilladt at sælge en vare, bør det også være tilladt at reklamere for den; ellers bør hr. Aage Frandsen gå herop og ærligt sige, at SF vil forbyde salg af øl eller vin eller hovedpinepiller. Men hvis hr. Aage Frandsen gør sig til talsmand for dét, vil jeg gætte på, at

over halvdelen af SF's vælgere ikke længere ønsker at have SF i Folketinget. Når varerne må sælges, skal man selvfølgelig også have lov til at reklamere for dem i de medier, der nu engang er tilgængelige!

Engang var man vældig bekymret over biografreklamerne. Det er vi heldigvis ovre; men i dag er det åbenbart tv-reklamerne, der gør folk bekymrede. Det er der ingen grund til; folk lider ikke påviselig skade, selv om man hævdede, at de ville gøre det. Lad os snakke om fremtiden i stedet for om fortiden, og derfor mener vi, at dette forslag kan være medvirkende til, at debatten nu kommer i gang, inden vi i Danmark bliver hægtet af.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Kim Behnkes argumentation er, at de varer, der kan sælges, må der også reklameres for alle steder, altså også i tv; ellers må man have forbud imod at sælge dem.

Så kan jeg ikke forstå, man ikke tager konsekvensen og foreslår, at alle de varer, der kan sælges, skal der også kunne reklameres for i tv. Hvorfor tager man ikke dem alle sammen med? Det er det med at tage et lille stykke ad gangen, der er lidt uærligt. Hr. Kim Behnke sagde jo i et tidligere indlæg, at man gerne ville have det hele med, for der skulle være tale om ligelige vilkår; men så synes jeg altså, det ville være meget mere ærligt at sige, at man også skal kunne reklamere for spiritus og receptmedicin og alt muligt andet.

Det, der er vores argument, er, at det er underligt, at når man sidder og ser en udmærket fodboldkamp, skal man belemres med reklamer for håndkøbsmedicin midt i kampen, i halvlegen. Jeg synes, det ville være glimrende, når man ser en fodboldkamp, så i pausen at have forskellige indslag, hvor man kunne se målene eller andre ting en gang mere. Jeg kan ikke forstå, at jeg som fodboldtilskuer på den måde skal belemres med reklamer for håndkøbsmedicin, øl eller vin; det synes jeg er underligt.

Der er vore synspunkter forskellige, og det har ikke noget at gøre med, at vi foreslår, at der skal være forbud imod at sælge de varer, bare fordi vi siger, at det ikke har ret meget at gøre med at se en fodboldkamp.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hvis hr. Aage Frandsen ikke vil se reklamer for det ene eller det andet produkt, har hr. Aage Frandsen ligesom alle andre tv-seere frihed til at bruge pausen i fodboldkampen til at gøre forskellige andre ting. Man er ikke tvunget til at sidde foran tv-skærmen og se alt, hvad der bliver bragt.

En del af det, som vi mener er en befolknings og et individs ret, er retten til selv at vælge. Den ret vil hr. Aage Frandsen ikke tildele individet, for hr. Aage Frandsen vil lægge et filter ind ved at sige, at det og det skal folk ikke have lov til at vælge imellem. Og retten til at vælge er også retten til at fravælge, og hvis hr. Aage Frandsen ikke vil se reklamer for hovedpinepiller eller forskellige ølprodukter, kan hr. Aage Frandsen altså vælge at skifte til en anden tv-kanal eller gøre andre ting, mens reklamerne bliver bragt. Der er ingen pligt til at se det, der bliver bragt. Ej heller har hr. Aage Frandsen pligt til at se de forskellige annoncer, når hr. Aage Frandsen læser den daglige udgave af Information eller Jyllands-Posten, eller hvilke aviser eller tidskrifter hr. Aage Frandsen nu læser; der er også frihed til at bladere videre. Man har ikke pligt til at se tingene.

Men det er altså medvirkende til, at de pågældende tv-stationer får et økonomisk grundlag at eksistere på, og det er medvirkende til, at de pågældende tv-stationer har mulighed for at få en fremtid i konkurrence med de mangfoldige andre tilbud, vi vil få i de kommende år. Og i stedet for, at Folketinget altid kommer haltende bagefter og laver reglerne om, når skaden er sket, så beder vi med dette forslag om, at man allerede nu giver TV 2 mulighed for at forberede sig på den udvikling, som vi kan se at der vil blive i de kommende år. Al den stund det stats-ejede Tele Danmark jo har sat aktier i, at den udvikling vil komme, må vi også forvente, at den bliver en realitet.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Forslagsstillerne til dette lovforslag er desværre lidt tidligt ude. Vi er jo netop gået i gang med drøftelserne om det fremtidige medielandskab, sådan som partierne bag licensaftalen har forpligtet sig til, og derfor synes vi heller ikke, at det er nu, reklamereglerne skal ændres. Der er dog ingen tvivl om, at forslagsstillerne har en vigtig pointe med fremsættelsen af forslaget: Mediestrukturen ændrer sig med lynets hast, og

de tekniske muligheder for en elektronisk virkelighed er uanede, men inden vi bare lader teknikken løbe af med os, må vi blive enige om rammerne for den billedskabte virkelighed.

Hvad ønsker vi at se på dansk tv, og hvad ønsker vi ikke at se? Skal Danmark bare følge trop og give danske tv-stationer samme vilkår som konkurrenterne? Jeg synes på en måde, det er det, f.eks. hr. H.P. Clausen er inde på: at vi bare skal følge trop. Eller skal vi sørge for, at vore tv-stationer skiller sig ud også på reklamesiden? Og hvilke muligheder har vi i det hele taget i forhold til EU-lovgivning for at opretholde vore egne regler? Det er noget af det, vi er ved at undersøge lige nu. Kan vi f.eks. tvinge danske stationer, som sender fra udlandet, til at overholde danske reklameregler?

Der er mange spørgsmål, som vi skal have tænkt igennem, inden vi beslutter os til nye reklameregler for bl.a. TV 2. Desuden hænger denne diskussion jo sammen med finansieringsstrukturen for fremtidens medier, en diskussion, som vi kun så småt er i gang med, og som ganske enkelt trænger til mere tid.

Det Radikale Venstre er positivt indstillet over for lovforslagets debatskabende funktion, men vi ønsker, at reklamefinansieringen og dermed reklamereglerne tages op i sammenhæng med beslutningen om det fremtidige medielandskab. Så lad os slå koldt vand i blodet og se tingene i sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg vil godt bede fru Elsebeth Gerner Nielsen om at beskrive, hvordan hun forestiller sig at vi skal forhindre – sådan forstod jeg det – at tv-stationer sender reklamer til Danmark, som ikke er lovlige i Danmark.

Skal vi gøre det, som man gjorde i det gamle Østeuropa, skal staten opstille støjsendere, som generer satellitsignalerne, sådan at folk ikke kan modtage dem? Skal vi have et særligt reklamepoliti, som kører rundt til de danske husstande og ser efter, om folk har været så formastelige at koble sig ind på disse forbudte kanaler? Eller skal vi gøre ligesom i Norge: Når der er tv-udsendelser, som man ikke vil have, bestemmer staten, at der skal sættes en sort afskærmning ind, sådan at man kun lige i kanten af billedet kan se, hvad der er for en udsendelse?

Hvad er det, man forestiller sig i Det Radikale Venstre at der skal gøres for at forhindre, at disse ting kommer til den danske befolknings

kundskab? For når først satellitsignalet er sendt ud i luften, er det jo æterbåret, og der er ingen mulighed for at styre signalernes vej, medmindre altså man vil sætte nogle statslige støjgeneratorer op, som de gjorde det i det gamle Østeuropa, hvor de var bange for, at den østeuropæiske befolkning fik kendskab til, hvad der foregik i Vesteuropa.

(Kort bemærkning).

H.P. Clausen (KF):

Som jeg sagde i mit ordførerindlæg, havde jeg med stor glæde noteret mig den venlige modtagelse, som kulturministeren gav vort forslag. Under den efterfølgende debat har jeg været noget betænkelig på kulturministerens vegne med hensyn til, hvordan hun vil kunne arbejde med det regiment, hun har bag sig i licensaftalen, og som skal bevæge sig noget.

Så blev jeg igen lidt glad ved at høre fru Elsebeth Gerner Niensens indlæg. Selv om det var lidt som ålen, der snor sig, var der dog også dér nogle åbninger over for den debat, som hermed er sat i gang om et emne, som dog accepteres som væsentligt – det synes jeg at jeg gerne vil understrege – for at vi kan få peget på de muligheder, som der trods alt er også i forbindelse med de licensforligspartier, som har bundet sig til hinanden og til masten i så mange år, at det ikke kan undgås, at forholdene med den hast, hvormed de udvikler sig på dette område, kommer til at bevirke, at de bånd og den meget stramme spændetrøje, som man med den meget lange tidshorizont har lagt omkring medieviklingen, kommer til at snære meget stærkt.

Jeg håber sandelig, at der hurtigt kommer bevægelse i det, hvilket der dog også har været nogle takter til i debatten.

De formynderiske toner og synspunkter, som også lyder i forbindelse med dette, er udtryk for en utrolig gammeldags og umulig holdning, også med hensyn til, om folk nu køber mere håndkøbsmedicin eller ikke køber mere håndkøbsmedicin, når der også reklameres for den på tv. Det bliver let til et spørgsmål om – og sådan kunne jeg også høre at det lød i en del af debatten – hvorvidt der overhovedet skal være reklamer eller ej, og dér er der jo for os ingen tvivl om, at reklamer er et legalt og rimeligt markedsføringsmiddel, som man må bruge i de medier, hvor reklamer nu engang anvendes.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg kan høre, at hr. Kim Behnke har mange gode forslag, og hvis det var sådan, at regeringen overvejede at nedsætte en arbejdsgruppe, der skulle se på, hvordan vi forhindrer danske eller udenlandske tv-stationer i at komme ind på det danske marked, kan jeg se at vi ville have en glimrende formand i hr. Kim Behnke!

Selvfølgelig forestiller jeg mig overhovedet ikke, at vi skal til at opsætte støjsendere, og jeg er heller ikke sikker på, at vi kan forhindre udenlandske stationer – som ganske vist er danske stationer, der sender fra udlandet – i at sende. Men noget af det, vi er ved at undersøge lige nu, er faktisk, om TV 3 ikke skal overholde dansk lovgivning på dette område, og det er derfor, jeg snor mig, som hr. H.P. Clausen siger. For sagen er den, at vi er utrolig åbne over for hele denne diskussion. Vi er ikke afklarede endnu. Vi synes, der er mange spørgsmål, som simpelt hen ikke er besvaret, som vi i alt fald ikke har svar på, og derfor har jeg været meget åben i min indstilling til hele dette lovforslag.

Jeg vil samtidig sige, at det ikke er sådan, at vi straks afviser, at der skal ske nogen ændringer på reklameområdet; det kan godt være, at det bliver nødvendigt. Men noget af det, vi må se på, er, om vi har mulighed for at opretholde vore egne regler, og om vi har mulighed for at påvirke de internationale regler, eller hvordan det nu ser ud.

Til hr. H.P. Clausen vil jeg sige, at selvfølgelig handler det om at tilpasse sig nogle muligheder og om ikke altid at være bagstræberisk, men på den anden side kan man også have så travlt, at man ikke når at tænke sig om, og derfor er jeg bekymret, hvis Folketinget for nærværende skulle beslutte sig for at ændre reklamereglerne. Vi har tid til at tænke os om, og det skal vi gøre.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. H.P. Clausen gjorde sig igen bekymringer med hensyn til, hvad licensforliget fra 1993 kan komme til at betyde for medierne, fordi det binder i så lang tid, og mente, at det så betyder, at partierne bag det altså ikke vil bevæge sig. Og i den forbindelse ser hr. H.P. Clausen så reklamer som noget helt centralt.

Det gør vi ikke, men vi ser en række andre ting som helt centrale, og det vil sige, at selv om forliget løber til og med 1997 og vi nu skal se på det igen, er det på grund af den tekniske udvik-

ling nødvendigt at ændre en række ting undervejs – det er 100 pct. nødvendigt. I den forbindelse ser vi ikke, at man absolut skal lempe reklamereglerne; men der er en række andre ting, der skal sikre, at DR's tv og DR's radio og TV 2 har ordentlige vilkår, så de kan tage konkurrencen op med de udenlandske kanaler, først og fremmest TV 3. Det er på kvaliteten, at man skal konkurrere, og ikke så meget på reklamerne.

Derfor behøver hr. H.P. Clausen ikke at være bekymret på mediernes vegne; de skal nok få ordentlige vilkår, og det skal vi også bidrage til. Det er ikke os og heller ikke andre politiske partier, tror jeg, der i den forbindelse på nogen måde vil være bremsekloks.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg må desværre meddele hr. Kim Behnke, at vi ikke kan støtte lovforslaget, så der bliver ikke flertal for det.

Jeg synes også, det er en helt forkert måde, man prøver at gribe problemerne an på. Det er jo ikke, fordi der drikkes for lidt og bruges for lidt medicin. Tværtimod er problemet omvendt; der er faktisk et problem med alkoholmisbrug og overforbrug af medicin. Derfor så vi hellere, at man i stedet for at udvide sendefluden med reklamer for øl og vin og medicin udvidede sendefluden med kampagner imod alkoholmisbrug og overforbrug af medicin. Det er jo det, der er problemet, og det var det, som det egentlig ville være interessant at tv tog op.

Den anden del af det er, at man også vil udvide sendefluden for reklamer, sådan at man kan tjene flere penge, så økonomien kan blive bedre. Vi har den modsatte opfattelse: Vi så gerne sendefluden for reklamer indskrænket, og vi så også gerne, at der blev indført en reklameskat. Og i den sendeflade, der blev indskrænket for reklamerne, skulle der så i stedet være en modinformation om de produkter, som der bliver reklameret for, og som vi alle sammen ser i tv, bl.a. at man hælder forskellige farver væske på bleer eller hygiejnebind for at se, om de holder på den eller ej.

Vi synes, det var passende, at Forbrugerrådets blad, Tænk, fik sendeflade finansieret af reklameskatten til at give reel information om, hvad det egentlig er, man skal gå efter, når man skal købe de forskellige produkter, altså en modinformation i forhold til reklamerne.

Se, det ville der være perspektiv i! Så ville tv-mediet blive et medium til vejledning for for-

brugerne og ikke en boldgade, hvor man kan tjene penge på forskellige reklamefif.

Det bliver også hævdet, at det alligevel ikke kan lade sig gøre at standse reklamerne fra udenlandske sendestationer. Og det er klart, at det ikke kun er et spørgsmål om TV 3; det er et spørgsmål om alle de internationale satellitkanaler, og der bliver mange af dem. Der er det vores opfattelse, at man gennem FN skal arbejde for en international konvention om de ting, og dér er det en utrolig dårlig position at stå i, hvis man i sine egne kanaler, dem, man har indflydelse på, har tilladt at sende reklamer for øl og vin, for så er det svært at foreslå, at de skal ud andre steder.

Derfor mener vi ikke blot, at forslaget bør afvises, men det rummer også mange principielle ting, som er utrolig uheldige, og som vi gerne ser taget op i en egentlig mediepolitisk fremover, bl.a. om, hvad det egentlig er, vi har brug for. Og det er altså det modsatte: Det er reel modinformation om produkterne og kampagner imod overforbrug af alkohol og medicin.

Helge Sander (V):

Først vil jeg gerne på forslagsstillernes vegne sige tak for de mange velvillige bemærkninger, der har været om lovforslaget. Det var jo i og for sig også ventet, for vi har arbejdet temmelig seriøst og realistisk med det, synes vi selv. Vi har netop, som hr. Aage Frandsen var inde på, forholdt os til virkeligheden, nemlig den virkelighed, som hersker i medieverdenen – selv om det kan være utrolig vanskeligt, eftersom tingene skifter så hurtigt, således som vi alle oplever det.

Kulturministeren startede med at rose forslaget, og det vil vi selvfølgelig sige mange tak for, men vi havde naturligvis også gerne set, at kulturministeren efterfølgende havde taget den naturlige konsekvens og havde sagt ja til forslaget.

Nu blev det af grunde, som vi fik forklaret, og som nok er politiske, til et nej, og selv om vi ikke kan forstå det, bliver vi nødt til at forstå det og acceptere, at det forholder sig sådan. Men det er jo lidt mærkværdigt, og det må især være mærkværdigt for de mennesker, det rammer ude i samfundet, for indeholdt i lovforslag nr. L 101 er fuldstændig identisk med, hvad kulturministeren selv sagde i oktober måned, bl.a. i dagbladet Politiken – næsten fra ord til andet, bortset fra nogle detaljer.

Når det er ekstraordinært skuffende, at det bliver et nej i dag, er det selvfølgelig, fordi de problemer, som gav anledning til kulturministerens bemærkninger dengang, nemlig faldende markedsandele til TV 2, er problemer, som er blevet endnu større. Vi har så sent som i sidste uge fået nye tal, der viser, at der er en vigende holdning til ugunst for TV 2, og netop derfor burde man jo i dag sige ja til forslaget, således at det kunne nå at blive vedtaget hurtigst muligt.

Noget, som jeg synes er utrolig vigtigt, er netop tidshorisonten. Kulturministeren har jo for nogen tid siden meddelt, at der kommer en større udredning om det fremtidige elektroniske medielandskab, og det er selvfølgelig dette og det licensforlig, vi hørte om i dag, der er baggrunden for regeringens holdning.

Men når vi håbede på, at regeringen ville være med til at gennemføre forslaget nu, var det, fordi vi synes, forslaget er rimelig overskueligt og omhandler et selvstændigt problemkompleks, som meget, meget vanskeligt kan holde til at blive udsat i et år, og det er rent faktisk det, der vil ske: Vi har forstået, at ministeren vil komme med sit oplæg i løbet af foråret, og det betyder, at det så først skal diskuteres, og at der i hvert fald næppe kan komme et lovforslag førend til efteråret, og så kan vi i allerbedste fald håbe på, at det lovforslag, der kan blive vedtaget, kan træde i kraft om et år, altså i januar 1996.

Det synes jeg ikke kulturministeren, regeringen og Folketinget kan være bekendt. Det er ganske enkelt urimeligt over for vores egen landsdækkende kanal, TV 2, fordi den bliver stillet dårligere end de konkurrenter, som der bliver flere og flere af, og derfor synes jeg, regeringen og især kulturministeren burde tænke sig om endnu en gang og overveje, om det er rimeligt over for TV 2 at fastholde de betingelser, der er i dag – når vi nu må erkende, at de er så meget ringere end konkurrenternes!

Det synes jeg er en naturlig ting at forholde sig til, og det synes jeg også man burde gøre i erkendelse af, at vi altså taler om en udsættelse på mindst et år.

I forbindelse med netop den del af hele problemstillingen kunne jeg godt tænke mig at stille kulturministeren to kontante spørgsmål her i dag:

For det første om kulturministeren kan uddybe det, som ministeren i sin indledning sagde om det oplæg, der vil komme fra ministeriet, nemlig helt konkret: Hvornår kommer oplæg-

get, og hvornår kan vi starte den debat, som vi jo alle ser frem til? Er det i februar eller marts måned? Eller er det så sent, at tidshorizonten med hensyn til at få bragt TV 2's muligheder på linje med konkurrenternes inden for et år er helt urealistisk? Jeg har fuld forståelse for det, hvis ministeren ikke kan sætte en dato på det, men i hvert fald således at vi får et rimelig præcist tidspunkt for dette medieoplæg.

Det andet spørgsmål går på forholdet til forligspartierne i licensforliget. Vi er fuldstændig opmærksomme på, at der skal indledes forhandlinger med forligspartierne om det elektroniske medielandskab i indeværende år; men især bemærkningerne fra hr. Aage Frandsen i dag kunne få mig til at frygte, at det er således, at SF har vetoret på hele området frem til 1998.

Derfor er mit spørgsmål: Hvordan og hvorledes forholder det sig med netop det? For hvis det er tilfældet og SF er lige så blokerende som partiets ordfører, hr. Aage Frandsen, har givet udtryk for i dag, kan jeg godt se, at TV 2 er i en meget dårlig situation, og så er det således, at de reklamer, som man er bange for i dag – selv om det er ganske beskedne ting, vi taler om – vil man få til overflod i de kanaler, som vil overtage TV 2's seerandele. Det er klart, at hvis vi skal vente til 1998, vil tingene bevæge sig i den helt forkerte retning.

Derudover var det politisk mest interessante i dag jo nok de to første indlæg: først kulturministerens meget positive indlæg og derefter den socialdemokratiske ordførers, hr. Søren Hansens, meget negative indlæg. Jeg var klar over, at der var betæneligheder i den socialdemokratiske gruppe, men jeg må tilstå, at jeg var meget overrasket over, at vi i dag skulle høre så formynderisk en tale, som tilfældet var. Det var lige før, man ikke kunne høre forskel på 1986 og 1995. Og når hr. Søren Hansen i sit indlæg talte om sin barndoms glidebane, ved jeg godt, at hr. Søren Hansen ikke var barn i 1986, men i hvert fald er der ikke sket de store forandringer, hvis man kigger ned over de bemærkninger, som jeg har noteret mig fra hr. Søren Hansens indlæg.

Det er jo således, at man kan meget vel indføre forbud, og det har vi også på mange områder oplevet at Socialdemokratiet gerne vil; men på dette område mener jeg at det er fuldstændig urealistisk at løse problemerne med forbud, og jeg håber også, at de indlæg, der har været efter den socialdemokratiske ordførers tale, har gjort et vist indtryk. Når vi kender de elektroniske mediers muligheder og i det hele taget ved,

hvordan tv-stationerne opererer fra nabolandene og fra satellitterne – og det ved jeg at hr. Søren Hansen gør til fuldkommenhed – er det jo en fuldstændig håbløs tankegang i 1995 og en tankegang, der bliver endnu mere håbløs i 1996, 1997 og 1998, fordi det går så utrolig hurtigt.

Derfor synes jeg, hr. Søren Hansen i stedet for at indføre forbud hellere skulle overbevise den socialdemokratiske gruppe om den frihed, som er det eneste rigtige, nemlig at alle får mulighed for at gøre det, som nogle gør i dag – nu ser jeg, at hr. Søren Hansen står og taler med SF's ordfører, hr. Aage Frandsen, og så kunne de to herter passende tage en samtale om dette her, for de forholder sig simpelt hen helt umuligt urealistisk til den verden, som hersker inden for dette felt.

Spørgsmålet er ikke, hvad de tre partier, der har fremsat dette forslag, og mange flere – især uden for denne sal – ønsker i dag. Spørgsmålet er jo ganske enkelt, hvordan virkeligheden er, og virkeligheden er således, at de ting, som vi ikke ønsker og ikke i dag vil give tilladelse til i TV 2, får vi ufrivilligt på alle de andre kanaler. Derved får vi en konkurrenceforvriddning, som stiller vores egen kanal dårligere end alle de andre. Det er jo virkeligheden.

For er der én ting, jeg er overbevist om vi kan blive enige om alle sammen, så er det, at vi gerne vil have et godt og stærkt TV 2, som bringer masser af danske programmer, og som er et bolværk mod alt det udenlandske.

Det er det, SF og Socialdemokratiet i dag primært er med til at underminere, og det synes jeg er kolossalt ærgerligt, især når det sker med de begrundelser, som jeg mener er helt ude af trit med virkeligheden.

Endvidere var både hr. Aage Frandsen og hr. Søren Hansen inde på det med reklameselskaberne, og i den forbindelse synes jeg også, man forholder sig til en virkelighed, der ligger mange år tilbage. I dag er det det mest naturlige i denne verden, at aviserne har redaktion og annonceafdeling i samme hus. På samme måde ville det da også være helt naturligt, om TV 2 havde reklameafdeling og redaktion i samme hus. Det er da voksne mennesker, det er da mennesker, der har respekt for at drive en tv-station og drive den virksomhed, som hører til en tv-kanal, som står i spidsen også for TV 2.

Derfor synes jeg, at alt andet end at slå de to ting sammen ligesom inden for den trykte presse ville være unaturligt.

Til slut skal jeg lige sige til fru Elsebeth Gerner-Nielsen, at jeg på linje med hr. H.P. Clausen opfatter indlægget rimelig positivt. Der bliver jo en stor opgave i at få tingene strikket sammen med det, der nu er forligsgrundlaget, men vi håber det bedste, ikke mindst fordi vi føler, at Det Radikale Venstre også i denne sag har et ansvar for, at vi får et TV 2, der kan fungere i årene fremover, og et TV 2, der kan indgå i den meget stærke konkurrence, som vi alle må erkende der er på medieområdet.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg skal kort svare på de to spørgsmål, som hr. Helge Sander stillede mig. Hvornår oplægget kommer? Svaret er: Snarest. Det, vi lovede i licensforliget, var senest i 1995. I dag er det den 18. januar, så jeg tror, jeg når det.

På det andet spørgsmål, nemlig spørgsmålet om forholdet til forligspartierne, vil jeg svare, at denne regering har det sådan, at vi forhandler med de parter, som vi har forlig med. Naturligvis er der ingen, der har vetoret; man sætter sig ved et bord og bliver færdig. Jeg tror, at det karakteristiske er, at vi meget gerne ser brede forlig. Det gjorde vi såmænd også i efteråret 1993, da vi skulle indgå et licensforlig. Da viste V og K en ubeskrivelig berøringsangst over for at gå ind og være med. Havde V og K dengang været med, havde man også nu haft en mulighed for allerede at have taget det op forligspartierne imellem.

Så for mig at se steger V og K lidt i deres eget fedt ude på den dér glidebane, som vi har talt så meget om.

(Kort bemærkning).

H.P. Clausen (KF):

Jeg må lige for historiens skyld sige, at vi forhandlede ganske langt og længe om licensforliget, men V og K trådte ud præcis på det tidspunkt, hvor bindingerne blev så snærte, at vi måtte sige, at vi skal meget hurtigt have ændret de vilkår, som er sat op, for vi kan ikke være med til at binde tingene i så lang tid.

Et af de punkter – det sagde jeg også i mit ordførerindlæg – som var begrundelsen for, at vi trådte ud, var foruden det, jeg har nævnt her, at vi mente, at det allerede på det tidspunkt var på høje tid, at man ikke bandt båndene omkring TV 2 så fast, og det prøver vi nu at løse lidt. Det gælder både med hensyn til reklameregler – det havde vi jo på bordet dengang – og det gjaldt med hensyn til tilførsel af reklamepenge fra TV 2-fonden til TV 2.

Det var afgørende spørgsmål, som vi er glade for at vi fik sagt fra over for, så det er ikke nogen som helst anger, ruelse, endsige sorg, tværtimod, at vi tænker tilbage på den holdning, vi tog, efter at vi i en lang periode – men altså forgæves på de afgørende punkter – havde prøvet at influere på forliget, og man går jo ikke ind i et forlig, som man på afgørende punkter mener man ikke har fået den tilstrækkelige indflydelse på.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg beklager ikke, at Venstre ikke deltog i det uansvarlige licensforlig, der blev indgået, og når kulturministeren nu bruger det til ligesom at give os skylden for, at der ikke sker noget på TV 2 på det væsentlige område, vi har til behandling her i dag, synes jeg, det er at vende tingene fuldstændig på hovedet, for sandheden er, at jeg føler, det er kulturministeren, der har et problem.

Jeg synes, kulturministeren har et problem over for et af sine meget, meget væsentlige områder, nemlig TV 2. Jeg synes, kulturministeren har et problem derved, at kulturministeren i efteråret i adskillige udklip, som vi selvfølgelig alle sammen har liggende, gav tilsagn om, at der nu skulle skabes lige konkurrencevilkår for TV 2. Det, jeg lige har præsent, er fra Politiken i oktober måned, men der var mange, også tidligere på året. Det har kulturministeren tilsyneladende svært ved at leve op til.

Vi vil meget gerne hjælpe – det håbede vi at vi gjorde i dag – og derfor må jeg til slut sige, at det foruroliger mig, at ministeren ikke mere præcist kan sige, hvornår oplægget kommer, for det er jeg bange for at vi må tage som udtryk for, at det slet ikke er på vej, som vi alle sammen håbede på. For hvis det var det, ville ministeren selvfølgelig hellere end gerne her i dag sige, at det er på trapperne den 1. marts, eller hvornår det nu kunne blive.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Hr. Helge Sanders bekymring tager jeg let. Hr. Helge Sander behøver ikke at bekymre sig. Min vurdering af situationen fra licensforligets indgåelse var, at V og K havde oppositionskuller – troede, at det med den dér regering, som var en anden end den tidligere og havde en anden farve, gik nok over. Det viste det sig ikke at gøre.

Jeg skal også gøre opmærksom på, at det ikke er, fordi kulturområdet er plaget af, at der ikke sker noget.

Hvis jeg så skal sige noget om spørgsmålet om, hvordan man skal tolke de udtalelser, jeg kom med, kan jeg her ikke sige: Fri mig for mine venner og giv mig mine fjender! Hr. Helge Sander overfortolker i én uendelighed de udtalelser, jeg er kommet med. Jeg har sagt én sætning, og jeg har gentaget den i dag fra Folketingets talerstol: Hvis vi fortsat vil have et TV 2, der er reklamefinansieret, må vi diskutere de konkurrencevilkår, man har på et ekstremt kommercielt marked. Punktum, finale!

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Helge Sander er så bekymret for TV 2 og TV 2's muligheder for at sælge reklamer. Det er jo en kendsgerning, at rent faktisk sælger TV 2 flere reklamer, end de har gjort hidtil, man tjener flere penge. Det er godt nok korrekt, at markedsandelen er faldet, men den samlede mængde, de tjener ind, er jo da steget. Det er det ene.

Det andet er, at i det omfang, vi ikke vil acceptere forslagsstillernes synspunkter om at bruge flere reklamemidler til at finansiere TV 2, betyder det selvfølgelig, at der er andre veje, man må gå, og det er licensen, den direkte brugerbetaling. Det er det, der er vilkårene. Det er jo ikke noget med, at vi udsulter TV 2 af den grund, tværtimod.

Som jeg tidligere har sagt: Ændringer i forhold til det ellers aftalte TV 2-forlig, der er nødvendige som følge af tekniske ændringer i verden – og de sker i høj grad – kommer selvfølgelig. På dette punkt synes vi ikke der er grund til at lave ændringer, men der er en række andre ændringer, der skal ske undervejs; vi behøver slet ikke at være bange. Jeg beklager måske nok ikke, at V og K ikke var med i forliget, for det havde nok gjort vores muligheder for at øve indflydelse lidt mindre, men det er klart, at vi varetager vores interesser, og det er sandelig også i den betydning, at vi vil være med til at lave de nødvendige ændringer i det, der er aftalt, fordi udviklingen går så hurtigt på en række områder. Der er ikke noget med, at tingen står stille.

Vi ser med glæde frem til, at ministeren kommer med sit udspil i løbet af dette år, for det er nødvendigt med ændringer undervejs.

(Kort bemærkning).

H.P. Clausen (KF):

Jeg er sådan set glad for den afslutning, debatten får, navnlig med hr. Aage Frandsens indlæg,

for nu blev det jo ganske tydeligt, at vilkårene for de forhandlinger, der skal føres, er, at man vil løse en række af de problemer, som man erkender der er, gennem licensmidlernes forhøjelse. Det var rart at få den besked her til sidst.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg er bange for, at vi er ved at begive os ud på overfortolkningernes overdrev. Den sidste bemærkning fra hr. H.P. Clausen giver mig i hvert fald anledning til at sige, at der naturligvis ikke er nogen forhandlere, hverken regeringspartierne eller regeringens aftalepartner, SF, der på nuværende tidspunkt fortæller, hvad vi aftaler. Så der er ikke nogen, der kan slå en streg her og konkludere på nogen som helst måde. Sådan foregår det ikke i det danske Folketing.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det har kulturministeren naturligvis ret i. Det var alene en principiel bemærkning om, at det, man ikke har i reklameindtægter, har man selvfølgelig i licensindtægter. Det er indlysende sandt; anderledes kan det ikke være, og sådan ved hr. H.P. Clausen også at det er. Der er ikke tale om, at vi foreslår en licensforhøjelse. Det var en rent principiel bemærkning om dette spørgsmål.

(Kort bemærkning).

H.P. Clausen (KF):

Det er jo meget ofte sådan i tekstkritikken, at fortolkningen ikke gør tekstgrundlaget klarere, og jeg synes ikke, at kulturministerens tolkning af hr. Aage Frandsens indlæg gjorde det klarere. Men afgørelsen heraf vil jeg overlade til læserne af forhandlingerne, når de foreligger trykt, for jeg hørte hr. Aage Frandsen sige meget tydeligt, at det må klares via licensmidlerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ingrid Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 35:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal anvisningsret i pensionskassebyggeri.

Af Keld Albrechtsen (EL) m.fl.

(Fremsat 16/12 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Det fremsatte forslag fra Enhedslisten indebærer, at de regler, der gælder for den kommunale anvisningsret i det almennyttige boligbyggeri, skal udvides til også at omfatte pensionskassebyggeri.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at pensionskassebyggeri må siges at være støttet byggeri, som modtager offentligt tilskud i form af, at der er fradragsret for indbetalinger til pensionsopsparring og fritagelse for realrenteafgift. Forslagsstillerne finder det derfor rimeligt, at pensionskassebyggeri på linje med det almennyttige boligbyggeri deltager i løsningen af samfundsproblemer, herunder medvirker til, at bl.a. flygtninge og indvandrere får andre boligtilbud end lejligheder i almennyttige afdelinger med store sociale problemer.

Jeg vil gerne bemærke følgende til det af forslagsstillerne fremførte: Indledningsvis vil jeg gerne gøre opmærksom på, at boligbyggeriloven kun omfatter almennyttige boligselskaber, og at det derfor ikke er hensigtsmæssigt at optage en bestemmelse i denne lov om kommunal anvisningsret i pensionskassebyggeri. Endvidere må jeg gøre opmærksom på, at det næppe vil være hensigtsmæssigt kun at fastsætte regler for en del af de realrenteafgiftspligtige institutionelle investorer, idet forslagsstillerne argumentation om, at der er tale om investorer, der modtager en indirekte offentlig subsidiering, også omfatter andre investorer end pensionskasserne.

Den eksisterende lovgivning indeholder flere bestemmelser, der gør det muligt for kommunerne efter boligsociale kriterier at anvise til andre typer byggeri end det almennyttige boligbyggeri, hvilket jo også er forslagsstillerne bekendt, når man tænker tilbage på den debat, vi havde i afvigte uge vedrørende flygtninge.

Lejloven og boligreguleringsloven indeholder bestemmelser, der gør det muligt for kommunerne i ejendomme, hvor lejen er beregnet på grundlag af de særlige regler, der gælder fra 1. januar 1989 for indeksfinansieret boligbyggeri, at foretage boligsocial anvisning til hver 10. lejlighed, og bestemmelsen omfatter såvel private udlejningsejendomme som pensionskassebyggeri og andet boligbyggeri til udlejning, hvor ejeren er omfattet af bestemmelserne i realrenteafgiftsloven.

Endvidere giver lov om kommunal anvisningsret, der blev vedtaget af Folketinget i foråret 1994, kommunerne mulighed for at indgå aftale med ejerne af private udlejningsejendomme i kommunen om i 5 år at få anvisningsret til hver 4. ledige lejlighed mod at yde en godtgørelse til ejeren. Så vidt jeg er orienteret, har kommunerne dog hidtil ikke udnyttet denne mulighed for at løse deres boligsociale opgaver og i denne forbindelse bruge loven som et værktøj til at opnå en mere afbalanceret beboersammensætning i de enkelte ejendomme.

Jeg har i sidste uge holdt møde med organisationsrepræsentanterne for de institutionelle investorer med henblik på at sondere, i hvilket omfang disse investorer kan forventes at være velvilligt indstillet over for at medvirke til en løsning af bl.a. boligsociale problemer. Jeg kan i den forbindelse nævne, at i hvert tilfælde én pensionskasse allerede havde en aftale med Dansk Flygtningehjælp, hvilket jeg selvfølgelig har mærket mig.

Det, jeg aftalte med disse investorer, er for det første at få en opgørelse over antallet af lejligheder dels i de ejendomme, de har bygget, dels i deres nybyggeri. Ud fra disse betragtninger finder jeg det for det første ønskeligt at få konstateret, om der ad frivillighedens vej kan laves en aftale med disse pensionskasser om at stille lejligheder til rådighed, før jeg må overveje at bruge andre muligheder.

I den forbindelse vil jeg understrege – og jeg tror også, det var det, der blev tilkendegivet af hr. Keld Albrechtsen i sidste uge – at vi skal bruge de instrumenter, vi har, altså animere kommunerne til at gå i gang med at benytte deres anvisningsmuligheder stærkere, end de gør. Vi skal altså køre et parallelt forløb: 1. Få kommunerne til at intensivere deres muligheder. 2. Føre forhandlinger med pensionskasserne for at se, hvor langt vi kan nå ad denne vej.

Jeg mener altså ikke, det er tidspunktet at gå ind i overvejelser om, hvordan vi skal gøre det